

TEKST 101: Eutychios: Muslimske anklager mod de kristne vedrørende ombygning af Gravkirken 820'erne

5 *Eutychios af Alexandria (ca. 876-940) var ægyptisk kristen og forfatter til teologiske og historiske værker. Han er særligt kendt for sin verdenshistorie, Annales, hvori han referer følgende episode.*

Da 'Abdullah ibn Tahir¹ var på vej hjem fra Ægypten til Bagdad, klagede muslimerne [i Jerusalem] til ham over, at de kristne havde overtrådt de regler, der var givet for dem, og havde gjort, hvad der ikke var lovligt for dem at gøre, idet de havde nedrevet kuplen på Gravkirken [for at ombygge den]. Der var faktisk en lille kuppel, men de havde udvidet den så meget, at den var
10 blevet meget større, end den hidtil havde været og i højden højere end Klippemoskéen. 'Abdullah b. Tahir sendte derefter bud efter patriarken Thomas og en anden gruppe af personer og fængslede dem, mens sagen blev undersøgt – for hvis det, muslimerne havde klaget over, viste sig at være sandt, ville han lade dem pisket.

15 Mens de var i fængsel sagde en muslimsk sheik en nat til patriarken Thomas: "Hvis jeg giver dig et argument, der vil redde dig, dine fæller og kuplen, vil du så årligt betale mig og mine børn efter mig et tusind dirham ud af kirkens indtægter?" [...] [*Patriarken gav løftet på skrift, og muslimen rådede ham til at sige:*] "Jeg beder emiren spørge dem, der har klaget – 'hvor høj var den kuppel, som jeg skulle have ombygget og hvor høj er nu den kuppel, som jeg på ny skulle have opført og forhøjet?'"

20 Da morgenen kom, blev patriarken Thomas og hans ledsagere ført frem. Muslimerne kom og vidnede om, at kuplen var blevet bygget større. Patriarken Thomas modbeviste dette gennem (ovennævnte) argument. 'Abdullah ibn Tahir sagde til dem: "Han har ret. Forklar mig: Hvor stor var kuplen, før den blev fjernet, og hvor stor er den nu?" De sagde: "Vi vil tænke over dette. De gik ud og mødet blev afsluttet. 'Abdullah ibn Tahir drog til Damaskus. Thomas og hans led-
25 sagere drog glade til den hellige by. Thomas betalte sheiken de pågældende 1000 (dirham). Til ham og hans børn efter ham såvel som hans børnebørn [...]."

J. M. Rosenløv & M. Pihl: *Korstogene – Islams ekspansion og kristen modoffensiv* (2014)

30 Fra Eutichios' *Annales* (2.455) Her efter A.S. Tritton: *The Caliphs and their Non-Muslim Subjects*. London 1970, s.49f. samt M. Breydy (udg./overs.): *Das Annalenwerk des Eutychios von Alexandrien*, Leuven 1985 s.127.

¹ 'Abdullah ibn Tahir (andre stavemåder 'Ubayd Allah ibn Zahir eller Abdallah ibn Daher), guvernør i Mesopotamien og Persien 828-840